

Onderwerp	Aanbesteding huishoudelijke ondersteuning.
Zaaknummer	48530-2022
B&W vergadering	7 juni 2022
Integrale advisering	Chris ten Have(financiën) Eline Stegeman (juridisch)
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter
Voor informatie	Simone van Bussel

Bestuurssamenvatting

De gemeente is verantwoordelijk voor de inzet van huishoudelijke ondersteuning. Hiervoor zijn overeenkomsten gesloten met aanbieders. Deze overeenkomsten lopen op 28 februari 2023 af waarbij maximaal gebruik is gemaakt van de verlengingsmogelijkheden. Er wordt een aanbestedingsprocedure gestart waarin op basis van reële tarieven een aangepaste uur prijs voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning is opgenomen. Voor het bepalen van de hoogte van de indicatie voor het inzetten van huishoudelijke hulp wordt gebruikt gemaakt van het normenkader van bureau HHM. Voor de verdere afhandeling van de aanbesteding en het tekenen van de overeenkomsten wordt gevraagd om wethouder Toeter mandaat te verlenen.

Beslispunten

1. Te starten met de aanbesteding huishoudelijke ondersteuning samen met de gemeente Olst – Wijhe
2. Te besluiten tot een reëel uurtarief van €32,40 voor huishoudelijke ondersteuning.
3. De hogere kosten van €240,000 te dekken uit de stelpost WMO en dit te verwerken bij de zomernota 2022.
4. Te besluiten tot het hanteren van een indexatie vanuit de OVA waarbij wordt uitgegaan van een indexatie gericht op 90% loonkosten en 10% materiele kosten.
5. Te besluiten tot het indiceren van uren huishoudelijke ondersteuning middels het HHM Normenkader
6. Wethouder G.H. Toeter het mandaat te verlenen om gedurende het traject namens het college te handelen en te besluiten over de definitieve aanbestedingsdocumenten en een reële prijs vast te stellen overeenkomstig de eisen aan de kwaliteit van de dienst.

Te besluiten door de burgemeester:

1. Wethouder G.H. Toeter te machtigen om de contracten met de aanbieders voor huishoudelijke ondersteuning te ondertekenen.

Besluit

Conferentie, A

Inleiding

Op grond van de Wmo 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de inzet van huishoudelijke ondersteuning bij haar inwoners. Gemeenten zijn aanbesteding plichtig voor het contracteren van partijen voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning. Daartoe starten we een aanbestedingsprocedure samen met Olst-Wijhe.

De overeenkomsten die uiteindelijk met de gegunde partijen worden afgesloten zullen worden afgesloten voor de komende 4 jaren met 2 maal een optie tot verlenging. Hierbij sluiten we aan bij de contractduur van de aanbesteding maatwerkvoorziening begeleiding en het biedt ons de mogelijkheid om tegen die tijd weer aan te sluiten op de ontwikkelingen in de markt op dit gebied.

Binnen deze aanbestedingsprocedure zijn een aantal zaken van belang:

1. Het te betalen uurtarief
2. Het kader waarbinnen we de in te zetten uren huishoudelijke ondersteuning per zorgvrager bepalen.

Het te betalen uurtarief

Het zwaartepunt van deze aanbesteding ligt op het vaststellen van de reële tarieven. Reële tarieven dragen zorg voor een goede verhouding tussen de prijs en kwaliteit van een voorziening. De WMO wetgeving verplicht ons deze regels op te stellen om een goede prijs/kwaliteit verhouding te waarborgen. Het uurtarief dat we als gemeente Raalte op dit moment hanteren voor huishoudelijke ondersteuning staat vast op €29,40. Dit tarief wordt jaarlijks op 1 januari geïndexeerd. Om het reële tarief voor de komende periode vast te stellen heeft bureau HHM een kostprijsonderzoek gedaan. Op basis van dit onderzoek komen we tot een reëel tarief van €32,40,-. Het onderzoek is als bijlage toegevoegd.

Het te hanteren normenkader

De Centrale raad van Beroep (CRvB) heeft zich kritisch uitgelaten over de onderbouwing die gemeenten gebruiken om de omvang van de ondersteuning te bepalen. Ook wij moeten ons kader hierop aanpassen. Bureau HHM heeft een kader opgesteld welke aan alle eisen voldoet (zie bijlage 1). Meerdere gemeenten werken met dit kader. Zo ook de gemeente Olst-Wijhe. Met dit kader kunnen we resultaatgericht indiceren met een onderbouwing die voldoet aan de eisen die de rechter hieraan stelt. Door uit te gaan van 'de gemiddelde cliëntsituatie' en de mogelijkheid tot meer of minder inzet, kan het normenkader in elke gemeente en voor elke inwoner worden toegepast. In 2018 bevestigde de CRvB dat het normenkader HHM voldoet aan de juiste eisen. In Q4 gaan we dit normenkader implementeren. Dit staat in principe los van de aanbesteding, echter goed voor eventuele inschrijvers om te weten op welk kader wij de inzet voor onze inwoners baseren. Door het hanteren van het normenkader hebben we een onderbouwing voor onze ureninzet.

Beoogd effect

Kwalitatieve huishoudelijke ondersteuning kunnen inzetten op basis van reële tarieven doordat er goede overeenkomsten met aanbieders Huishoudelijke Ondersteuning zijn afgesloten.

Argumenten

1.1 Er is sprake van een landelijke tariefverhoging op het gebied van huishoudelijke ondersteuning.

Op dit moment wordt de expertise van Bureau HHM binnen veel verschillende (omliggende) gemeenten ingezet en zullen in het hele land de tarieven voor huishoudelijke ondersteuning stijgen wanneer er sprake is van een aanbesteding. Om te voorkomen dat aanbieders zich niet inschrijven binnen de aanbesteding van de gemeente Raalte en Olst-Wijhe is het belangrijk om mee te gaan in deze stijging. We hebben een bijeenkomst georganiseerd met onze huidige aanbieders waarin wij het kostprijsonderzoek van Bureau HHM rondom de tariefbepaling hebben besproken met de aanbieders.

Op basis van de reactie en feedback die wij hebben ontvangen kunnen we concluderen dat het hanteren van een lager tarief betekent dat wij ons beoogde effect niet kunnen waarborgen en niet elke aanbieder zich zal inschrijven.

Het reële tarief voor 2023 wordt vastgesteld op €32,40 per 60 minuten. Dit is een stijging van 10,2% ten opzichte van de huidige tarieven. Het gaat hierbij om structurele kosten.

1.2 In het hele land hebben we te maken met een schaarste aan huishoudelijke hulpen

Er is een landelijk probleem als het gaat om de schaarste van huishoudelijke hulpen. Medewerkers blijven over het algemeen niet lang bij dezelfde werkgever werken omdat ze onder betere voorwaarden makkelijk overstappen naar een andere aanbieder. Hierdoor moeten aanbieders zich extra inzetten om medewerkers lang(er) te binden aan hun organisatie. Dit kunnen aanbieders doen door bijvoorbeeld extra scholing te organiseren en hogere uurlozen aan te bieden. Dit betekent dat het reële tarief om deze reden stijgt om de juiste prijs/kwaliteit te waarborgen. Daarnaast hebben we nog steeds te maken met een aanzuigende werking van meldingen ten gevolge van het abonnementstarief voor deze maatwerkvoorziening waardoor de verwachting voor de komende jaren niet is dat de vraag naar huishoudelijke ondersteuning vanuit de WMO terugloopt. Het abonnementstarief voor onze inwoners betreft maximaal €19,- per maand, ongeacht het aantal voorzieningen en ongeacht de omvang van de indicatie. Er is in deze aanbesteding gekozen voor een Open House procedure omdat we hierdoor onze binding met onze lokale partners kunnen waarborgen.

2.1 Er hebben wijzigingen plaatsgevonden in de CAO welke doorgevoerd worden in het reële tarief.

Afgelopen jaar is in de CAO VVT die voor deze branche van toepassing is, een verhoging aangekondigd van 2% in 2022 en een CAO verhoging van 3% in 2023 die doorgevoerd zal moeten worden in het tarief waardoor het verschil in de tarieven van 2022 en 2023 groter lijkt.

3.1 Gezien de stand van de stelpost Wmo en de reserve Sociaal domein bij de begroting 2022 is het reëel om dekking voor tariefstijging huishoudelijke hulp te vinden binnen de beschikbare middelen in het sociaal domein.

Wel zal de komende periode de volumestijging binnen met name de Wmo scherp gemonitord worden om te bezien of de kostenontwikkeling van het sociaal domein ook de komende jaren binnen de huidige budgetten op te vangen zijn.

4.1 Het hanteren van de indexatie op 90% loonkosten en 10% materiële kosten is transparanter

Onze tarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Op dit moment indexeren wij op basis van 100% loonkosten. Bureau HHM heeft ons geadviseerd om wat betreft de indicatie een percentage aan te houden van 90% loonkosten ten opzichte van 10% materiële kosten. Dit komt namelijk meer overeen met de werkelijkheid (de kosten van zorg bestaan voornamelijk uit loon en materiaal) en is daarom transparanter om toe te passen. Voor beide kostensoorten bestaan namelijk verschillende prijsindexcijfers gebaseerd op cijfers van het Centraal Planbureau.

5.1. Het indiceren via het HHM Normenkader betekent dat er ten opzichte van de huidige situatie resultaatgericht kan worden geïndiceerd, met een goede onderbouwing.

In de laatste bezwaarschriften die we binnen de gemeente hebben ontvangen inzake de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden werd het moeilijker om de onderbouwing van het huidige CIZ protocol te laten standhouden bij de Commissie bezwaarschriften omdat deze onderbouwing niet in lijn ligt met wat de rechter aan eisen heeft gesteld. Indiceren middels het HHM Normenkader zorgt ervoor dat we resultaatgericht kunnen indiceren met een onderbouwing die voldoet aan de eisen die de rechter hieraan stelt. Omdat we ten opzichte van ons huidige protocol beter kunnen inzoomen op de individuele behoefte aan ondersteuning van de inwoner is het mogelijk om minuten toe te kennen maar ook om minuten te minderen op een indicatie waardoor we onderaan de streep een kleine terugloop aan ureninzet verwachten welke we wel goed en helder kunnen onderbouwen. Doordat we resultaatgericht gaan indiceren zonder het beoogde effect uit het oog te verliezen levert dit naar verwachting een kostenbesparing op zonder dit als hoofddoel te markeren.

6.1 Het verlenen van mandaat aan wethouder Toeter zorgt ervoor dat er een procesversnelling kan worden gerealiseerd.

Door de wethouder mandaat te verlenen en te machtigen wordt het administratieve proces en het contracteringsproces versneld en efficiënter. Dit zorgt ervoor dat het niet noodzakelijk is om de stukken uit deze aanbesteding opnieuw in te brengen in het college

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Kanttekeningen

1. De verhoging van het tarief voor huishoudelijke ondersteuning heeft gevolgen voor de begroting van 2023.

De totale kosten voor huishoudelijke ondersteuning nemen toe bij gelijke inzet van het aantal uren. Deze kosten kunnen binnen de stelpost en eventueel reserve sociaal domein worden opgevangen. Niet voldoen aan een reëel tarief is geen optie: we voldoen dan niet aan de AmvB en we lopen het risico dat we geen aanbieders hebben voor de uitvoering van de huishoudelijke ondersteuning.

2. De indexatie op basis van 90% loonkosten en 10% materiële kosten levert een wijzing op ten opzichte van de aanbesteding maatwerkvoorzieningen WMO waarbij 100% loonkosten worden gecompenseerd.

Tijdens deze aanbesteding sluiten we contracten af met onze aanbieders voor de komende 4 jaren. Wanneer we deze indexatie methode nu doorvoeren, sluiten we beter aan bij de werkelijke kosten van de aanbieders.

Financiën

Binnen het sociaal domein geldt budgetneutraliteit als uitgangspunt. Het uurtarief huishoudelijke hulp stijgt per 2023 ten opzichte van het huidige tarief van € 30,00 (€ 29,40 2022 + index) naar € 32,40. De werkelijke afgegeven aantal uren huishoudelijk hulp liggen in 2021/2022 op circa 100.000 uur per jaar. Vanaf 2023 moeten we op basis van de tariefstijging rekening houden met circa € 240.000 aan hogere kosten. Deze hogere kosten kunnen gedekt worden uit de stelpost Wmo, waar bij de begroting 2022 een structureel overschot van € 781.000 is geraamd.

Vervolg

Na besluitvorming zullen de stukken worden gepubliceerd op Tendered waarnaar de aanbieders zich kunnen gaan inschrijven. Verwachting is dat de aanbesteding in Q4 wordt afgerond.

Communicatie

De communicatie over deze procedure is voor onze aanbieders te vinden op Tender.net. Omdat er tot nu toe geen gevolgen zijn voor onze inwoners hoeven zij niet te worden geïnformeerd.

Bijlagen

Bijlage 1	Onderbouwing opbouw tariefbepaling.
Bijlage 2	Uitleg werkwijze HHM Normenkader voor het indiceren van huishoudelijke ondersteuning.